Fintables

Borsa İstanbul'da Yeni İş İlişkileri ve Yatırımcıya Etkileri

18.11.2026

Borsada işlem gören şirketler, mevcut iş alanlarına dahil olan veya farklı bir iş alanında yeni ortaklıklar, anlaşmalar ve iş birlikleri kurabilirler. Şirket, iş hacmini ve faaliyet alanını genişletmek amacıyla bu tür yeni ortaklıklar tesis eder. Borsa İstanbul özelinde bu kavram; birleşme ve devralmalar, stratejik ortaklıklar, ortak girişimler, büyük ölçekli tedarik veya dağıtım anlaşmaları gibi birçok kurumsal işlemi kapsar. SPK'nın Özel Durumlar Tebliği (II-15.1) uyarınca şirketler, olağan faaliyet akışlarını önemli ölçüde etkileyebilecek yeni iş ilişkilerini zaman kaybetmeden duyurmak zorundadır. Önemli iş ilişkileri, şirket tarafından Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP) üzerinden kamuya duyurulur. Bu sayede piyasalarda işlem yapan yatırımcılara ihtiyaç duyabilecekleri bilgi sağlanmış olur. Yeni iş ilişkilerine dair haberler, şirketlerin büyüme potansiyeli ve stratejik yönelimi hakkında sinyal verdiği için yatırımcı davranışları üzerinde hem teorik hem de pratik düzeyde güçlü etkilere sahiptir.

Yeni İş İlişkisi Türleri

1. Birleşme ve Satın Almalar (M&A)

Bu iş ilişkisi modelinde iki şirket birleşerek tek yapı hâline gelir veya şirketlerden biri diğerini devralır. Birleşme ve satın alma işlemleri yeni pazarlara ulaşmak için önemli bir fırsattır. Bu işlem hakkında yatırımcılara bilgi vermek önemlidir; çünkü birleşme ve satın alma işlemleri sonrasında uzun vadeli olarak şirketin değeri değişebilir.

2. Stratejik Ortaklıklar ve İttifaklar

İki veya daha fazla şirketin, yeni pazarlara giriş amacıyla proje ve ürün bazında ortaklık kurmasıdır. Stratejik ortaklıklar genellikle ortak yatırım, bilgi-beceri paylaşımı veya Ar-Ge iş birliği şeklinde olur. Şirketler birbirlerinin güçlü yanlarından faydalanarak rekabet avantajı sağlarlar.

3. Büyük Ölçekli Sözleşmeler ve Anlaşmalar

Şirketin büyümesini ve daha fazla kâr elde etmesini sağlayabilecek büyüklükte satış, tedarik veya dağıtım anlaşmaları da yeni iş ilişkileri kapsamında değerlendirilir. Borsa İstanbul şirketleri, özellikle yüksek tutarlı ihale kazanımları, yeni müşterilerle imzalanan büyük sözleşmeler veya yurt dışına açılmayı sağlayan distribütörlük anlaşmalarını "yeni iş ilişkisi" başlığıyla duyurarak bu gelişmelerin ortaklık faaliyetlerine etkisini vurgular. Böylece yatırımcılar, bu anlaşmaların ciro ve kârlılık üzerindeki potansiyel katkısını değerlendirebilir.

4. Ortak Girişimler ve Konsorsiyumlar

İki veya daha fazla şirketin belirli bir proje bazında yeni bir şirket veya konsorsiyum kurması da yeni iş ilişkileri kapsamındadır. Özellikle altyapı, inşaat veya enerji gibi sermaye yoğun sektörlerde, risk paylaşımı ve uzmanlık birikimini bir araya getirmek amacıyla ortak girişimler kurulabilir. Bu tür yapılar, proje bazlı olduğundan sınırlı süreli veya belirli hedefe yönelik olabilir; ancak şirketlerin portföyüne getirdiği ek değer açısından önemlidir.

Yeni İş İlişkilerinin Yatırımcı Davranışları Üzerindeki Etkileri

Sinyal Kuramı'na (signalling theory) göre bir şirketin büyük bir ortaklık veya anlaşma imzalaması, yöneticilerin şirketin büyüme potansiyeline güvendiği ve fırsatları değerlendirdiği yönünde güçlü bir sinyal gönderir. Bu durum, olumlu yönde beklentiye ve yukarı doğru revize edilmiş fiyat tahminlerine yol açar. Öte yandan, Ajans Teorisi

perspektifinden bakıldığında her birleşme veya satın alma kararı yatırımcı yararına olmayabilir; yöneticiler bazen kendi güç veya etki alanlarını genişletmek amacıyla hissedar değerini maksimize etmeyen iş ilişkilerine yönelebilir. Bu durumda rasyonel yatırımcılar, duyurulan yeni iş ilişkisinin stratejik rasyonelini sorgulayarak temkinli yaklaşabilirler.

Yeni iş ilişkilerinin yatırımcı kararlarına nasıl yansıdığını açıklamaya çalışan bir diğer yaklaşım, rasyonel aktör kuramını eleştiren Davranışsal Finans yaklaşımıdır. Yeni iş ilişkilerinin duyurulması yatırımcılarda yoğun bir iyimserlik ve sürü davranışına neden olabilir. Rasyonel aktöre inanan kuramlara göre piyasa doğru dengeyi yakalayacakmış gibi algılansa da yeni iş ilişkilerinin ilanı aşırı veya yetersiz tepki doğurabilir. Kısa vadede işlem hacmi artar, fiyat dalgalanmaları yaşanır; ancak esas etki uzun vadede görünür.

Bu raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum, istatistiki şekil ve bilgiler hazırlandığı tarih itibari ile mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Fintables Bilişim Teknolojileri A.Ş. tarafından genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Sunulan bilgilerin doğruluğu ve bunların yatırım kararlarına uygunluğu tarafımızca garanti edilmemektedir. Bu bilgiler belli bir getirinin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir. Alım satım kararını destekleyebilecek yeterli bilgiler burada bulunmayabilir. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Herhangi bir yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak yorumlanmamalıdır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu nedenle bu sayfalarda yer alan bilgilerdeki hatalardan, eksikliklerden ya da bu bilgilere dayanılarak yapılan işlemlerden, yorum ve bilgilerin kullanılmasından doğacak her türlü maddi/manevi zararlardan ve her ne şekilde olursa olsun üçüncü kişilerin uğrayabileceği her türlü doğrudan ve/veya dolaylı zararlardan dolayı Fintables Bilişim Teknolojileri A.Ş. ile bağlı kuruluşları, çalışanları, yöneticileri ve ortakları sorumlu tutulamaz. Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir.